

หัวข้อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เรื่อง กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ออนไลน์ เรื่อง การประชุมวิชาการนานาชาติ iConference2025 (แบบออนไลน์) ของสมาคม Information Schools (iSchools) เรื่อง Living in an AI-gorithmic World

กลุ่มเนื้อหาตาม

☒ การวิจัย ☒ การเรียนการสอน ☐ ศิลปวัฒนธรรม ☐ บริการวิชาการสู่สังคม ☐ อื่นๆ

ชื่อ-สกุล /ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงลักษณ์ สกุลวิจิตรสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงแก้ว เงินพูลทรัพย์

วันที่นำเสนอ 31 มีนาคม 2568 เวลา 12.30-13.00 น. ผ่านโปรแกรม Microsoft Teams

เนื้อหาโดยสรุป (ประมาณครึ่งหน้ากระดาษ)

การเข้าร่วมการประชุมวิชาการนานาชาติ iConference2025 ของสมาคม Information Schools (iSchools) โดยใช้งบประมาณกิจกรรม วิเทศสัมพันธ์ ผลผลิตการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพวิชาการสู่มาตรฐานสากล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ณ เมืองบลูมิงตัน รัฐอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา เข้าร่วมประชุมผ่านระบบออนไลน์ในวันที่ 11 – 14 มีนาคม 2568 เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมประชุม ทำให้ได้เครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก iSchools โดยเจ้าภาพปีนี้เป็น มหาวิทยาลัยอินเดียนา ประเทศสหรัฐอเมริกา

ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการฯ ครอบคลุม เทคนิค วิธีการวิจัย และผลลัพธ์การวิจัยจากการพัฒนาการศึกษาของกลุ่มสถาบันการศึกษาที่เป็นสมาชิกสมาคม iSchools ที่เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ เนื้อหาการประชุมเกี่ยวข้องกับสารสนเทศศาสตร์ ได้แก่ เอไอและการเรียนรู้ของเครื่อง การวิจัยพฤติกรรม มรดกทางวัฒนธรรม เอกสารและพิพิธภัณฑสถาน มนุษยศาสตร์ดิจิทัล ความร่วมมือระหว่างมนุษย์และเอไอ ความรู้ด้านข้อมูลและดิจิทัล การกำกับดูแลและจริยธรรมของข้อมูล การศึกษาวิทยาศาสตร์ข้อมูล การวัดบรรณานุกรมและข้อมูลเมตาดาตา การสื่อสารทางวิชาการ การเข้าถึงแบบเปิดและวิทยาศาสตร์แบบเปิด และโซเซียลมีเดียและเครือข่ายดิจิทัล เป็นต้น

ตัวอย่าง *งานวิจัยแรก* กล่าวถึง กรอบแนวคิดความฉลาดรู้ด้านปัญญาประดิษฐ์เอ็ดดูเคอส์ การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการใช้กรอบแนวคิดความฉลาดรู้ทางเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เอ็ดดูเคอส์ เพื่อการพัฒนา LibGuides ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ 2. ศึกษา LibGuides ของสมาคมวิจัยห้องสมุด และสถาบันที่สังกัดกลุ่ม Oberlin ตามกรอบแนวคิดความฉลาดรู้ด้านปัญญาประดิษฐ์เอ็ดดูเคอส์ และ 3. เพื่อศึกษาความแตกต่างของ LibGuides ของสถาบันที่สังกัดสมาคมวิจัยห้องสมุด และกลุ่ม Oberlin *งานวิจัยที่สอง* เป็นการสำรวจปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อการตระหนักรู้ข้อมูลเท็จของวัยผู้ใหญ่ ศึกษากลไกภายในถึงวิธีการในการระบุข้อมูลเท็จ และส่งเสริมการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางสารสนเทศที่เป็นมิตรต่อวัยในยุคปัญญาประดิษฐ์ *งานวิจัยที่สาม* การพัฒนาคำแนะนำสำหรับผู้่านสำหรับเว็บตูน คู่มือบริการแนะนำผู้อ่านของเว็บตูนฉบับสมบูรณ์ได้รับการพัฒนาและอัปเดตไปยังคลังข้อมูลของสถาบันแล้วจึงเปิดให้ทุกคนเข้าถึงได้ โดยเฉพาะบรรณารักษ์ที่สนใจให้บริการอ้างอิงและคำแนะนำที่เกี่ยวข้อง *งานวิจัยที่สี่* การศึกษาข้อมูลมรดกทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับ "มีมบนอินเทอร์เน็ต" ซึ่งเป็นกลุ่มเอกสารที่มีความหมายทางวัฒนธรรมร่วมกัน การศึกษานี้มุ่งเน้นไปที่การที่ "มีม" สามารถคงอยู่ได้อย่างไรในหน่วยความจำที่ใช้เทคโนโลยีของกูเกิล *งานวิจัยที่ห้า* เป็นการทดสอบโมเดล UTAUT เกี่ยวกับความตั้งใจที่จะพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้เชี่ยวชาญด้านห้องสมุดมหาวิทยาลัยในไนจีเรีย และ *งานวิจัยที่หก* เป็นการวิจัยมุ่งใช้ Large Language Models (LLMs) เพื่อช่วยในการจัดการเอกสารจดหมายเหตุ ที่เดิมกระบวนการทั้งหมดทำด้วยมือ ทำให้ใช้เวลานานมาก โครงการวิจัยนี้จึงเกิดขึ้นเพื่อใช้ LLMs ในกระบวนการต่าง ๆ โดยกระบวนการหรือกระแสนงานจัดการจดหมายเหตุที่พัฒนาขึ้นใหม่ ประกอบด้วย 1. การออกแบบเพื่อนำ IIF มาใช้ในการ Optical Character Recognition เพื่อให้สามารถอ่านภาพและรู้เป็นอักขระได้ ทำให้สามารถรองรับการแปลงเอกสารจดหมายเหตุให้เป็นไฟล์อักขระ (text file) ได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2. การจัดหมวดหมู่เอกสารจดหมายเหตุ ทั้งที่เป็นเอกสาร งานเขียน ภาพถ่าย สิทธิบัตร เอกสารต้นฉบับและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเป็นกลุ่มเอกสาร โดยใช้ ArchivesSpace ที่มีการประยุกต์ LLMs เพื่อช่วยในการจัดกลุ่ม ทำเครื่องหมายช่วยค้นและเข้าถึง และการใช้ประโยชน์ต่อไป และ 3. การสร้าง Classic Retrieval-Augmented Generation (Classic RAG) and Graph-based Retrieval-Augmented Generation (GraphRAG) เพื่อเจาะลึกและวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารจดหมายเหตุ ทำให้สามารถวิเคราะห์เอกสารจดหมายเหตุ โดยเฉพาะกลุ่มภาพ และยังใช้ในการออกแบบฟังก์ชัน chat ร่วมกับ AI ทำให้สามารถใช้ประโยชน์เอกสารจดหมายเหตุได้